

ประเด็น สังคม ฉบับที่ B18	18 มี.ค. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น สังคม	เมื่อประเทศไทยไม่ใช่ของไทย	
ประเด็นสำคัญ	- ข้อมูล จำนวนคนไทย - ผลกระทบในอนาคต - สัดส่วนของการเกิดระหว่างแม่คนไทยกับแม่ต่างด้าว	

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสัดส่วนของประชากรวัยเด็กที่ลดลงและวัยสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเข้าสู่สังคมสูงอายุเต็มรูปแบบ หมายความว่าจำนวนประชากรที่อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประชากรวัยเด็กหรือวัยเรียนกลับมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้สรุปข้อมูล จำนวนคนไทย ณ กลางปี 2567 ว่า ทั้งประเทศไทยมีประชากร ประมาณ 66 ล้านคน และกำลังประสบกับ “วิกฤตเด็กเกิดน้อย” แต่มีสัดส่วนประชากรที่อายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่า 10% อยู่ที่เกือบ 14 ล้านคน โดยประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตประชากรครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ เมื่อตัวเลขเด็กเกิดใหม่ถึงจุดต่ำสุดที่ 462,240 คนในปี 2567 ต่ำกว่า 500,000 คนเป็นครั้งแรก สวนทางกับจำนวนผู้เสียชีวิต 571,646 คน ส่งผลให้อัตราเพิ่มประชากรติดลบต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ที่ -0.17% สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรครั้งใหญ่ที่กำลังเกิดขึ้น

เมื่อจำนวนเด็กที่เกิดน้อยลง คนในวัยแรงงานก็จะลดลง ทำให้ขาดแคลนแรงงาน ขาดแคลนคนวัยทำงานที่จะเสียภาษีให้รัฐนำไปใช้ เพื่อเป็นสวัสดิการสังคม ซึ่งปัญหว่าทำไมเด็กถึงเกิดน้อยนั้นมีหลายสาเหตุ หนึ่งในนั้นคือบทบาทของผู้หญิงที่สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาครอบครัว ผู้หญิงในยุคปัจจุบันมักมองหาความสำเร็จในอาชีพ และความเป็นอิสระในการใช้ชีวิต ทำให้ความคิดในเรื่องการมีลูกลดความสำคัญลงอย่างมาก หากคาดการณ์ในอีก 10 ปีข้างหน้า อาจจะทำให้เกิดผลกระทบ “คลื่นสึนามิต่างประชากร” ที่มีขนาดใหญ่มาก และมีโอกาสที่จะสร้างผลกระทบในวงกว้างต่อประเทศ เป็นการหายไปของแรงงานจำนวนมหาศาล คนในวัยทำงานลดลงมาก และธุรกิจขนาดใหญ่มีผลประกอบการแย่ ทำให้ส่งผลถึงภาครัฐในการจัดเก็บภาษี นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลกระทบจากการที่สังคมไทยมีจำนวนการตายมากกว่ามีจำนวนการเกิด ซึ่งส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ความอยู่รอดของภาคธุรกิจ ความเป็นอยู่ของคนในชาติ หรือแม้แต่ความมั่นคงระดับประเทศ (เราจะไปเกณฑ์ทหารมาจากไหน)

นอกจากนี้การที่มีแรงงานต่างด้าวอพยพเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากขึ้น ซึ่งแรงงานเหล่านี้ไม่สามารถเสียภาษีหรือสร้างรายได้ให้แก่ระบบภาษีของประเทศได้ ทำให้คนไทยต้องแบกรับภาระในการพัฒนาสังคมและจ่ายภาษีเพื่อสนับสนุนการดูแลคนเหล่านี้ การเข้ามาในประเทศไทยก็มีจำนวนไม่น้อยที่ท้องและคลอดลูกในเมืองไทย และได้สัญชาติไทย และสามารถเรียนหนังสือในเมืองไทย จาก**ตารางการเปรียบเทียบข้อมูลจากจังหวัดสมุทรสาคร** ทำให้เห็นว่าสัดส่วนการเกิดระหว่างแม่ที่เป็นคนไทยกับแม่ที่เป็นต่างด้าว ทั้ง 2 ปี มีสัดส่วนของประชากรต่างด้าวเกิดมากกว่าคนไทย ก็น่าคิดว่าลูกของต่างด้าวเหล่านี้เมื่อได้สัญชาติไปแล้วจะมีความรักชาติ ห่วงแหนแผ่นดินไทย และมีใจที่อยากจะพัฒนาประเทศชาติ เหมือนกับเด็กที่เกิดจากพ่อแม่ที่เป็นคนไทยหรือไม่ เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่ามีหลายกรณีเมื่อได้สัญชาติไปแล้วไม่เพียงแต่สามารถรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่นเดียวกับคนไทย แต่กลับนำสิทธิในสัญชาติไทยที่ได้ไปสร้างปัญหา สร้างความเดือดร้อนให้คนไทย และบางกรณีถึงขั้นเป็นภัยต่อความมั่นคง

	ปีงบประมาณ 2567 (รอบ 12 เดือน)	
	แม่ไทยคลอดทั้งหมด	แม่ต่างด้าวคลอดทั้งหมด
รพ.สมุทรสาคร	1899	3177
รพ.กระทุ่มแบน	1315	1419
รพ. บ้านแพ้ว	1156	296
รวม	4370	4892

	ปีงบประมาณ 2568 (รอบ 3 เดือน)	
	แม่ไทยคลอดทั้งหมด	แม่ต่างด้าวคลอดทั้งหมด
รพ.สมุทรสาคร	465	834
รพ.กระทุ่มแบน	321	376
รพ. บ้านแพ้ว	257	95
รวม	1043	1305

ตารางเปรียบเทียบการเกิดของแม่คนไทยกับแม่ต่างด้าว

เราจึงควรพิจารณาการให้สัญชาติไทยให้มีความเข้มงวดมากขึ้น เช่น หากพบว่าหลบหนีเข้าเมืองมาแบบผิดกฎหมาย คลอดลูกในไทย แม้จะเข้ามาเป็นแรงงาน ลูกก็ไม่มีสิทธิได้สัญชาติไทย โดยควรต้องรักษาสีธงของคนไทยทั้งประเทศ เพราะการที่จะเพิ่มจำนวนคนไทยขึ้นมาหนึ่งคนมันหมายถึงสวัสดิการต่างๆ ของประเทศที่ต้องแบ่งไปดูแลพวกเขา เช่น สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิที่รัฐแจกเป็นครั้งคราว เช่น เงินดิจิทัล 10,000 บาท เป็นสิทธิที่มาแย่งคนไทย ดังนั้นการที่จะมาคลอดบุตรในเมืองไทย เพื่อให้ลูกได้สิทธิการรักษาบัตรทอง อยู่จนลูกโต ลูกได้สิทธิเรียนฟรี 15 ปี เมื่อเรียนจบปริญญาตรีก็หาคนรับรองเพื่อให้ได้สัญชาติไทย มันคงไม่ยุติธรรมกับคนไทย

การเกิดน้อยลงของประชากรประเทศไทย ยังอยู่ในขั้นวิกฤต การแก้ปัญหาอยู่ในระดับนโยบายที่ยังไม่สามารถปฏิบัติให้เห็นผลได้ แต่เมื่อหันกลับมามองที่การแก้ปัญหาการเกิดต่ำ ในต่างประเทศ เช่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และบางประเทศในยุโรป ที่มีหลายโครงการ เพื่อแก้ปัญหาการเกิดที่ลดลง เช่น ให้สิ่งจูงใจ ส่งเสริมการจับคู่แต่งงาน จะเห็นได้ว่าบางนโยบายก็มีผลในระยะสั้นที่อาจทำให้เกิดเบบี้บูม เช่น เบบีโบนัส และบางนโยบาย ก็อาจส่งผลดีในระยะยาวมากกว่า เช่น นโยบายที่สนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ เวลางานและครอบครัวที่ยืดหยุ่น ดังนั้นหากประเทศไทยยังหาทางออกในการแก้ปัญหา

เรื่องการเกิดน้อยลงไม่ได้ ก็ควรหันมาสนับสนุนให้เด็กที่มีจำนวนน้อยในสังคม ได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยมีความประพฤติและการทำงานที่ดี เพราะสิ่งหนึ่งที่เรารู้ได้นโยบายจากประเทศอื่นๆ คงไม่ใช่อัตราการเกิดที่ไม่ได้พุ่งกระฉูด แต่คือความจริงใจในการออกนโยบายที่หลากหลายและครอบคลุมมาเพื่อรองรับชีวิตผู้คนจริงๆ เพราะเด็กในวันนี้จะต้องเติบโตไปเป็นทั้งแรงงานและผู้ดูแลในสังคมผู้สูงอายุ นโยบายและสวัสดิการต่างๆ จึงจำเป็นต่อการแบ่งเบาภาระของเด็กและเป็นเบาะรองรับความไม่แน่นอนของประเทศไทยในวันข้างหน้า

พ.อ.หญิง ฌัก ภัคคะกรณ

อจ.หก.สมัย.วทบ.

อ้างอิง

1. <https://www.theprachakorn.com/tagsSearch>.
2. <https://mgronline.com/specialscoop/detail/9680000000513>
3. <https://www.chula.ac.th/news/124866/>
4. <https://thailandpolicylab.com/failed-population-policies/>